

(ร่าง)

CDR
พฤษภาคม 2568

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 5901-25XX

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 5901-20XX

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง

GOOD AGRICULTURAL PRACTICES FOR CASSAVA

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ICS 65.020.20

ISBN

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 5901-25XX

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 5901-20XX

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง

GOOD AGRICULTURAL PRACTICES FOR CASSAVA

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2277 โทรสาร 0 2 561 3357

www.acfs.go.th

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม

ตอนพิเศษ

วันที่

**คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง มั่นสำปะหลัง**

1.	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย
นางวิลาวัลย์ ไคร่ครวญ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	ประธานกรรมการ
2.	ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร
นายวุฒิชัย ชินวงศ์	กรรมการ
3.	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พันจ่าอากาศโทอภิชาติ สุทธิหาระ
นางสาวปริญญ์ จันทรัตน์	กรรมการ
4.	ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
เรือโทมนัส ลาภผล
นายประทีป อารยะกิตติพงศ์	กรรมการ
5.	ผู้แทนกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช กรมวิชาการเกษตร
นางทิตติยา ธาณี
นายคณพศ โกสินทร์วิกรม	กรรมการ
6.	ผู้แทนสถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน กรมวิชาการเกษตร
นางสาวรวีวรรณ เชื้อกิตติศักดิ์	กรรมการ
7.	ผู้แทนศูนย์วิจัยมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	กรรมการ
8.	ผู้แทนภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยะ กิตติภาดากุล	กรรมการ
9.	ผู้แทนมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย
รองศาสตราจารย์วิจารณ์ วิชชุกิจ	กรรมการ
10.	ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
นายจรัส จันทะบุตร
นายถาวร คัดวงศ์
นายสำเริง แก้วประดับ	กรรมการ
11.	ผู้แทนสมาคมชาวไร่มันสำปะหลังแห่งประเทศไทย
นายอำนาจ สุขประสงค์ผล
นายบุญชัย ศรีชัยยงพานิช
นายธำรงรัตน์ พิศาลบุตร	กรรมการ
12.	ผู้แทนสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย
นายรังสี ไผ่สอาด	กรรมการ
13.	ผู้แทนสำนักกำหนดมาตรฐาน
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
นางสมฤดี มงคล	กรรมการและเลขานุการ

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประกาศมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับมันสำปะหลัง (มกษ. 5901-2553) เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2553 ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2553 นั้น เนื่องจากสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านการค้า สภาพภูมิอากาศ การแพร่ระบาดของโรคพืช และการให้ความสำคัญของประเทศผู้นำเข้า ต่อมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม แรงงาน และการผลิตที่ยั่งยืน ดังนั้น คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร จึงเห็นสมควรทบทวนมาตรฐานให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทของการค้าในปัจจุบัน โดยขยายขอบข่าย ของมาตรฐานให้ครอบคลุมการรับรองต้นมันสำปะหลังนอกเหนือจากหัวมันสำปะหลังสำหรับการขยายพันธุ์ และครอบคลุมการจัดการแปลงให้ปลอดจากโรคพืชที่สำคัญ รวมถึงพิจารณาประเด็นการจัดการวัชพืชและ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก ซึ่งจะเป็นการยกระดับการผลิตมันสำปะหลังของประเทศไทย สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างมั่นคง และเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากมันสำปะหลัง ของประเทศอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ กำหนดขึ้นโดยใช้เอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

มกษ. 5901-2553. การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ในการประชุมครั้งที่ เมื่อวันที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๒. กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง มาตรฐานเลขที่ มกษ. 5901 – 25XX ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

๓. บรรดาใบรับรองที่ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานได้ออกตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ยังมีอายุอยู่ในวันก่อนที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบรับรองนั้นจะสิ้นอายุ หรือถูกเพิกถอน หรือถูกยกเลิก

๔. ในการขอรับการตรวจสอบรับรองและการขอต่ออายุใบรับรอง สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่มีความพร้อมในการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ออกตามประกาศนี้ นำมาตรฐานสินค้าเกษตรตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ มาใช้บังคับไปพลางก่อน เป็นระยะเวลา.....นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ใบรับรองที่ออกตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าว ให้มีอายุไม่เกิน.....นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๖๘

(ร่าง) มาตรฐานสินค้าเกษตร

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง

1. ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ครอบคลุมข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง (cassava) ที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Manihot esculenta* (L.) Crantz วงศ์ Euphorbiaceae ตั้งแต่ก่อนการเพาะปลูกจนถึงการขนส่ง เพื่อให้ได้หัวมันสำปะหลังที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนำไปแปรรูป และต้นมันสำปะหลังที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับนำไปเป็นต้นพันธุ์ โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม รวมถึงสุขภาพ ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน

2. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 วัตถุอันตรายทางการเกษตร (pesticide) หมายถึง สารที่มีจุดมุ่งหมายใช้เพื่อป้องกัน ทำลาย ดึงดูด ขับไล่ หรือควบคุมศัตรูพืชและสัตว์ หรือพืชและสัตว์ที่ไม่พึงประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ระหว่างการเพาะปลูก การเก็บรักษา การขนส่ง การจำหน่าย หรือระหว่างกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอาหาร หรืออาหารสัตว์ หรือเป็นสารที่อาจใช้กับสัตว์เพื่อควบคุมปรสิตภายนอก (ectoparasite) และให้หมายความรวมถึงสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช สารทำให้ใบร่วง สารที่ทำให้พืชแห้งตาย สารปลดผล สารยับยั้งการแตกยอดอ่อน และสารที่ใช้กับพืชผลก่อนหรือหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อป้องกันการเสื่อมเสียระหว่างการเก็บรักษาและการขนส่ง แต่ไม่รวมถึงปุ๋ย สารอาหารของพืช และสัตว์ วัตถุเจือปนอาหาร วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ (feed additive) และยาสำหรับสัตว์
- 2.2 อันตราย (hazard) หมายถึง สารชีวภาพ สารเคมี หรือสิ่งทางกายภาพในอาหาร หรือสถานะของอาหารที่มีโอกาสก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ
- 2.3 ศัตรูพืช (pest) หมายถึง ชนิดพันธุ์ สายพันธุ์ หรือต้นแบบชีวภาพของพืช สัตว์ หรือเชื้อโรคใดก็ตาม ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพืชหรือผลิตผลพืช
- 2.4 ต้นพันธุ์มันสำปะหลัง (cassava stem for planting) หมายถึง ลำต้นเหนือดินของมันสำปะหลัง สำหรับใช้เป็นส่วนขยายพันธุ์ เมื่อนำมาตัดเป็นท่อนตามความยาวที่เหมาะสม จะเรียกว่า “ท่อนพันธุ์ (stake or cutting)”

3. ข้อกำหนด

ข้อกำหนดของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง มีดังนี้

3.1 พื้นที่ปลูก

เลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนในผลิตผล และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้ผลิตผลที่มีความปลอดภัยและมีคุณภาพ

3.1.1 ต้องไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการตกค้างและการปนเปื้อนของอันตรายทางเคมีในผลิตผลที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

กรณีพื้นที่ปลูกมีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการตกค้างและการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายทางเคมีให้วิเคราะห์ดิน โดยสุ่มเก็บตัวอย่างดินส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายทางเคมี เฉพาะรายการที่มีความเสี่ยง และเก็บผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผลการวิเคราะห์ดินมีปริมาณเกินค่ามาตรฐานคุณภาพดิน (แสดงในภาคผนวก ก) หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ตรวจสอบหาสาเหตุของปัญหาและดำเนินการแก้ไขหรือป้องกันให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งบันทึกข้อมูลสาเหตุของปัญหาและวิธีการแก้ไขหรือป้องกันไว้ **(ข้อกำหนดหลัก)**

3.1.2 กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนอันตรายทางเคมี ต้องมีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่ามีวิธีการบำบัดที่ลดการปนเปื้อนสู่ระดับที่ปลอดภัยได้ หรือผลผลิตไม่มีการปนเปื้อนในระดับที่เป็นอันตราย **(ข้อกำหนดหลัก)**

3.1.3 ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความลาดชัน ไม่บุกรุกทำลายป่า และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม หรือหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ส่วนราชการกำหนด หากส่งผลกระทบ ต้องมีมาตรการป้องกันหรือลดผลเสียที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การพิจารณาพื้นที่ปลูกพิจารณาเบื้องต้นจากเอกสารของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง คู่มือการพิจารณาเอกสารเกี่ยวกับที่ดินเพื่อขอการรับรองมาตรฐานระบบการผลิต GAP และ Organic^{1/} **(ข้อกำหนดหลัก)**

3.1.4 ต้องจัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก โดยระบุชื่อเจ้าของพื้นที่ปลูก สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งแปลงปลูก แผนที่ที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังแปลงปลูก พันธุ์ที่ปลูก และรายละเอียดอื่นๆ (ถ้ามี) **(ข้อกำหนดหลัก)**

^{1/} สามารถดาวน์โหลดได้ที่ https://e-book.acfs.go.th/Book_view/326

3.2 น้ำ

น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตต้องไม่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยและมีคุณภาพ

- 3.2.1 ต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการตกค้างหรือปนเปื้อนของอันตรายทางเคมีในผลิตภัณฑ์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

กรณีที่แหล่งน้ำมีสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการตกค้างและการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายทางเคมีให้วิเคราะห์น้ำ โดยสุ่มเก็บตัวอย่างน้ำส่งห้องปฏิบัติการของทางราชการหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนจากอันตรายทางเคมีเฉพาะรายการที่มีความเสี่ยง และเก็บผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผลการวิเคราะห์น้ำมีปริมาณเกินค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ (แสดงในภาคผนวก ข) หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ตรวจสอบหาสาเหตุของปัญหาและดำเนินการแก้ไขหรือป้องกันให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งบันทึกข้อมูลสาเหตุของปัญหาและวิธีการแก้ไขหรือป้องกันไว้ **(ข้อกำหนดหลัก)**

- 3.2.2 ไม่ควรใช้น้ำที่มีสมบัติไม่เหมาะสม (เช่น น้ำกร่อย น้ำเค็ม น้ำที่มีความเป็นด่างสูง) ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสมบัติของดินและการเจริญเติบโตของต้นมันสำปะหลัง **(ข้อกำหนดรอง)**

3.3 การใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร

ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยสำหรับการนำไปแปรรูป ไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- 3.3.1 หากใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ต้องใช้ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร หรือตามคำแนะนำในฉลากที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร และบันทึกหรือจัดทำบัญชีรายชื่อวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ วันที่ใช้ ปริมาณที่ใช้ อัตราส่วนและวิธีใช้ของผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึกไว้เป็นหลักฐาน **(ข้อกำหนดหลัก)**

- 3.3.2 ห้ามใช้หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม **(ข้อกำหนดหลัก)**

- 3.3.3 ไม่ใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หรือมีข้อมูลทางวิชาการรับรอง **(ข้อกำหนดหลัก)**

- 3.3.4 วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ยังคงเหลืออยู่ในภาชนะบรรจุ ซึ่งไม่สามารถใช้ได้หมดในคราวเดียว ต้องปิดฝาให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ไม่ถ่ายออกจากภาชนะบรรจุเดิม หากจำเป็นต้องเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ ต้องระบุข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วน เช่น ชื่อสาร วันที่เปิดใช้ ปริมาณที่เหลืออยู่ **(ข้อกำหนดหลัก)**

- 3.3.5 ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ภายหลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม **(ข้อกำหนดหลัก)**

- 3.3.6 ต้องทำลายหรือกำจัดภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้หมดแล้วตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร (เช่น ฝักรวม ทั้งในบริเวณหรือสถานที่ที่จัดไว้สำหรับทั้งวัตถุอันตราย) เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ซ้ำ **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.3.7 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุมต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง โดยต้องรู้จักศัตรูพืช การเลือกชนิดและอัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร การเลือกใช้เครื่องพ่นและอุปกรณ์ และต้องมีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.3.8 ผู้พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิดและสวมรองเท้านิรภัยปฏิบัติงาน และมีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ (เช่น หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก) เพื่อป้องกันอันตรายจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.3.9 ผู้พ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังการพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร โดยเสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะพ่น ต้องนำไปแยกซักจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติให้สะอาดทุกครั้ง **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.3.10 ควรจัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตรและสารเคมีอื่น (เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร) ให้เป็นสัดส่วนในสถานที่เก็บที่มีโครงสร้างเหมาะสมและมิดชิด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารแต่ละชนิด และสามารถควบคุมการหยิบใช้ได้ ไม่ทำให้เกิด การปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม รวมถึงไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล **(ข้อกำหนดรอง)**
- 3.3.11 ควรใช้ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสม เพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร **(ข้อกำหนดรอง)**

3.4 การจัดการการผลิต

มีการเตรียมแปลงปลูก การคัดเลือกต้นพันธุ์ การกำจัดและควบคุมศัตรูพืช เพื่อให้ต้นมันสำปะหลังเจริญเติบโตได้ดีเหมาะสมสำหรับนำไปเป็นต้นพันธุ์ และได้หัวมันสำปะหลังที่มีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการนำไปแปรรูป

3.4.1 การเตรียมแปลงปลูก

- 3.4.1.1 ควรมีการอนุรักษ์ดินเพื่อป้องกันความสูญเสีย โดยเตรียมดินให้ถูกต้อง (เช่น พื้นที่ทั่วไปให้ไถพรวนพื้นที่ที่มีความลาดเอียงให้ยกร่องขวางแนวลาดเอียงหรือปลูกแฝกสลับแถวกับต้นมันสำปะหลัง เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน พื้นที่ที่มีดินแน่นแข็งหรือมีชั้นดินดานให้ใช้ไถสั้วทำลายชั้นดินดาน) **(ข้อกำหนดรอง)**
- 3.4.1.2 ควรปรับปรุงบำรุงดินเพื่อควบคุมการสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกันความเสื่อมโทรมของดิน และเพื่อให้ต้นมันสำปะหลังได้รับธาตุอาหารอย่างเพียงพอ (เช่น ปลูกพืชหมุนเวียนหรือพืชบำรุงดิน ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินหรือตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง) และบันทึกข้อมูลไว้ **(ข้อกำหนดรอง)**

3.4.2 การคัดเลือกต้นพันธุ์

- 3.4.2.1 ต้องตรงตามพันธุ์ โดยเป็นพันธุ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนพันธุ์พืชจากกรมวิชาการเกษตร หรือเป็นพันธุ์ที่รับรองหรือแนะนำโดยสถาบันการศึกษาที่มีการศึกษาและวิจัยด้านการปรับปรุงพันธุ์พืช และมีหลักฐานแสดงแหล่งที่มาที่ตรวจสอบได้ **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.4.2.2 ควรมีอายุ 8 เดือน ถึง 14 เดือน นับจากวันที่ปลูก และตัดไว้ไม่เกิน 30 วัน **(ข้อกำหนดรอง)**
- 3.4.2.3 ควรปลอดจากศัตรูพืช เช่น โรคใบด่างมันสำปะหลัง หากใช้การแช่ท่อนพันธุ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้ใช้ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร **(ข้อกำหนดรอง)**

3.4.3 การกำจัดและควบคุมศัตรูพืช

- 3.4.3.1 ส่วนของพืชที่มีศัตรูพืชเข้าทำลายต้องมีการจัดการและนำไปกำจัดหรือทำลายนอกแปลง โดยไม่ใช้วิธีการเผา (เช่น ฝังกลบ ทำปุ๋ยหมัก) หรือตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.4.3.2 ควรตรวจสอบการเข้าทำลายของศัตรูพืชในแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบศัตรูพืชในปริมาณที่ทำให้เกิดความเสียหายในระดับเศรษฐกิจ ให้ใช้วิธีที่เหมาะสมในการป้องกันและกำจัด โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค คุณภาพของผลิตผล และสิ่งแวดล้อม **(ข้อกำหนดรอง)**
- 3.4.3.3 ควรควบคุมและกำจัดวัชพืชให้อยู่ในระดับที่ไม่เสียหายต่อการเจริญเติบโตของ ต้นมันสำปะหลัง โดยเฉพาะในช่วง 3 เดือนหลังการปลูก **(ข้อกำหนดรอง)**

3.4.4 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

3.4.4.1 กรณีหัวมันสำปะหลัง

- 3.4.4.1.1 ต้องเก็บเกี่ยวหัวมันสำปะหลังที่มีอายุ 8 เดือน ถึง 18 เดือน นับจากวันที่ปลูก **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.4.4.1.2 ต้องมีวิธีการจัดการเศษซากพืชหลังการเก็บเกี่ยวโดยไม่มีการเผา (เช่น ปล่อยให้คลุมดินเพื่อให้เป็นปุ๋ยพืชสด) เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และบันทึกวิธีการจัดการ **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.4.4.1.3 ควรเก็บเกี่ยวหัวมันสำปะหลังด้วยความระมัดระวังและใช้วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง (เช่น แรงงานคนหรือเครื่องจักร) เพื่อให้ได้ผลิตผลที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ **(ข้อกำหนดรอง)**
- 3.4.4.1.4 ควรตัดหัวมันสำปะหลังออกจากเหง้า โดยไม่ให้ติดเหง้าหรือติดเหง้าน้อยที่สุดเท่าที่จะปฏิบัติได้ **(ข้อกำหนดรอง)**
- 3.4.4.1.5 ควรกำจัดดินหรือทรายที่ติดหัวมันสำปะหลังออกให้มากที่สุดเท่าที่จะปฏิบัติได้ **(ข้อกำหนดรอง)**

3.4.4.2 กรณีต้นพันธุ์มันสำปะหลัง

- 3.4.4.2.1 ต้องเก็บเกี่ยวต้นมันสำปะหลังที่มีอายุ 8 เดือน ถึง 14 เดือน นับจากวันที่ปลูก **(ข้อกำหนดหลัก)**
- 3.4.4.2.2 ต้องเก็บเกี่ยวลำต้นมันสำปะหลังให้มีความยาวไม่น้อยกว่า 80 cm (ยกเว้น พันธุ์ระยะยong 5 ให้มีความยาวไม่น้อยกว่า 60 cm) ไม่มีกิ่งแขนง และไม่มีส่วนของลำต้นอ่อน **(ข้อกำหนดหลัก)**

- 3.4.4.2.3 ระหว่างรอการขนส่งเพื่อจำหน่าย ควรเก็บต้นมันสำปะหลังในแนวตั้ง โดยกองเป็นรูปกระโจมหรือกรวยคว่ำให้โคนสัมผัสกับพื้นดิน (ข้อกำหนดรอง)

3.5 การขนส่ง

กำหนดระยะเวลาขนส่ง และขนส่งมันสำปะหลังด้วยความระมัดระวังไม่ให้เสียหาย หลีกเลียงการปนเปื้อนอันเป็นสาเหตุให้มันสำปะหลังไม่ปลอดภัยและไม่เหมาะสมสำหรับการนำไปแปรรูป

- 3.5.1 กรณีหัวมันสำปะหลัง ต้องขนส่งผลิตภัณฑ์ที่เก็บเกี่ยวแล้วไปยังจุดรับซื้อให้เร็วที่สุดเท่าที่จะปฏิบัติได้หรืออย่างช้าไม่เกิน 2 วัน เพื่อลดความเสี่ยงจากเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุให้ผลิตภัณฑ์เน่าเสีย (ข้อกำหนดหลัก)

- 3.5.2 ไม่ควรใช้พาหนะที่ขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย หรือสารปรับปรุงดิน ในการขนส่งผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายกรณีนำผลิตภัณฑ์ไปแปรรูปหรือใช้เป็นอาหารสัตว์ ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะขนส่งได้ ควรมีวิธีการทำความสะอาดพาหนะในส่วนที่สัมผัสผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการปนเปื้อน (ข้อกำหนดรอง)

3.6 บุคลากร

ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในทุกกระบวนการผลิตที่ดี และมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน

- 3.6.1 ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการอบรม หรือสอนงานในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (เช่น การเตรียมแปลงปลูก การผลิตแบบไม่เผาเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน การเลือกชนิดพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาลปลูก การบำรุงดูแลต้นมันสำปะหลัง การปฐมพยาบาลหากเกิดเหตุฉุกเฉิน กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง) และบันทึกข้อมูลการฝึกอบรมหรือสอนงาน (ข้อกำหนดรอง)
- 3.6.2 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรควรได้รับการตรวจการได้รับสัมผัสสารพิษตกค้างจากวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ข้อกำหนดรอง)
- 3.6.3 ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน (เช่น น้ำดื่ม อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ที่พักระหว่างปฏิบัติงาน) ที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน (ข้อกำหนดรอง)

3.7 เอกสารและการบันทึกข้อมูล

บันทึกข้อมูลและเก็บรักษาข้อมูลและหลักฐานที่สำคัญสำหรับการตรวจประเมินและการตามสอบ

- 3.7.1 ต้องบันทึกข้อมูลและรวบรวมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนในแต่ละรอบการผลิตให้เป็นปัจจุบัน และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้ง ตัวอย่างเอกสารและบันทึกข้อมูล ได้แก่
- 1) ผลการวิเคราะห์คุณภาพดิน (กรณีมีความเสี่ยง) (ข้อ 3.1.1)
 - 2) ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ (กรณีมีความเสี่ยง) (ข้อ 3.2.1)
 - 3) รหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก โดยระบุชื่อเจ้าของพื้นที่ปลูก สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งแปลงปลูก แผนที่ที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังแปลงปลูก พันธุ์ที่ปลูก และรายละเอียดอื่นๆ (ถ้ามี) (ข้อ 3.1.4)
 - 4) การใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร (ข้อ 3.3.1)

- 5) การปรับปรุงบำรุงดิน (ข้อ 3.4.1.2)
 - 6) การจัดการเศษซากพืชหลังการเก็บเกี่ยว (ข้อ 3.4.1.1.2)
 - 7) ประวัติการฝึกอบรมหรือการสอนงานของผู้ปฏิบัติงาน (ข้อ 3.6.1)
 - 8) ผลการตรวจสอบสำหรับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการได้รับสัมผัสสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร (ข้อ 3.6.2)
- 3.7.2 ควรเก็บรักษาคำบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี ติดต่อกัน เพื่อให้สามารถตามสอบและเรียกคืนสินค้าเมื่อเกิดปัญหาได้

ภาคผนวก ก

(ให้ไว้เป็นข้อมูล)

ตัวอย่างมาตรฐานคุณภาพดิน

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 54 ง ลงวันที่ 11 มีนาคม 2564 ^{2/} ซึ่งมีข้อมูลค่ามาตรฐานดิน ตามตารางที่ ก.1 ที่สามารถใช้ประกอบการพิจารณาค่ามาตรฐานของคุณภาพดินได้

ตารางที่ ก.1 มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการค้าขาย เกษตรกรรม และกิจการอื่น ๆ

ดัชนีคุณภาพดิน	หน่วย	ค่ามาตรฐาน
1. โลหะหนัก (Heavy metals)		
ก) สารหนู (Arsenic)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 25
ข) แคดเมียม (Cadmium)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 762
ค) โครเมียม ชนิดเฮกซะวาเลนต์ (Hexavalent Chromium)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 212
ง) ทองแดง (Copper)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 25,040
จ) ตะกั่ว (Lead)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 800
ฉ) แมงกานีส (Manganese)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 19,640
ช) ปรอท (Mercury)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 263
ซ) นิกเกิล (Nickel)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 5,205
ณ) ซีลีเนียม (Selenium)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 4,380
2. สารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds)		
ก) เบนซีน (Benzene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 5
ข) คาร์บอน เตตระคลอไรด์ (Carbon Tetrachloride)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 30
ค) 1,2-ไดคลอโรอีเทน (1,2-Dichloroethane)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 21
ง) 1,1-ไดคลอโรเอทิลีน (1,1-Dichloroethylene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 993
จ) ซิส-1,2-ไดคลอโรเอทิลีน (cis-1,2-Dichloroethylene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 1,750
ฉ) ทรานส์-1,2-ไดคลอโรเอทิลีน (trans-1,2-Dichloroethylene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 17,500
ช) ไดคลอโรมีเทน (Dichloromethane)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 2,750

^{2/} สามารถดาวน์โหลดได้ที่ http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/054/T_0020.PDF

ตารางที่ ก.1 มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการค้าขาย เกษตรกรรม และกิจการอื่น ๆ (ต่อ)

ดัชนีคุณภาพดิน	หน่วย	ค่ามาตรฐาน
ข) เอทิลเบนซีน (Ethylbenzene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 19,350
ฅ) สไตรีน (Styrene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 33,190
ญ) เตตระคลอโรเอทิลีน (Tetrachloroethylene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 382
ฎ) โทลูอีน (Toluene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 40,140
ฏ) ไตรคลอโรเอทิลีน (Trichloroethylene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 6
ฐ) 1,1,1-ไตรคลอโรอีเทน (1,1,1-Trichloroethane)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 35,400
ฑ) 1,1,2-ไตรคลอโรอีเทน (1,1,2-Trichloroethane)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 6
ฒ) ไวนิลคลอไรด์ (Vinyl Chloride)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 1.6
ณ) ไซลีนทั้งหมด (Total Xylenes)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 2,478
3. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ (Pesticides)		
ก) อะทราซีน (Atrazine)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 22,955
ข) คลอเดน (Chlordane)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 64
ค) คลอไพริฟอส (Chlorpyrifos)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 819
ง) 2,4-ดี (2,4-D)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 7,500
จ) ดีดีที (DDT)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 70
ฉ) ดีลด์ริน (Dieldrin)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 1
ช) ไกลโฟเสต (Glyphosate)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 65,590
ซ) เฮปตาคลอร์ (Heptachlor)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 5
ฅ) เฮปตาคลอร์ อีพอกไซด์ (Heptachlor Epoxide)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 3
ญ) ลินเดน (Lindane)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 21
ฎ) พาราควอต ไดคลอไรด์ (Paraquat Dichloride)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 2,950
ฏ) เพนตะคลอโรฟีนอล (Pentachlorophenol)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 36
4. สารอันตรายอื่นๆ		
ก) เบนโซ (เอ) ไพรีน (Benzo (a) pyrene)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 1.8
ข) ไซยาไนด์ (Cyanide)	mg/kg	ต้องไม่เกิน 138
ค) พีซีบี - 126 (PCB - 126)	μg/kg	ต้องไม่เกิน 1
ง) 2,3,7,8 - ทีซีดีดี (2,3,7,8 - TCDD)	ng/kg	ต้องไม่เกิน 20

ภาคผนวก ข (ให้ไว้เป็นข้อมูล)

ตัวอย่างมาตรฐานคุณภาพน้ำ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำ ไว้ดังนี้

ก.1 คุณภาพน้ำผิวดิน ^{3/}

“แหล่งน้ำผิวดิน” หมายถึง แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ภายในพื้นแผ่นดิน ซึ่งหมายความรวมถึงแหล่งน้ำสาธารณะที่อยู่ภายในพื้นแผ่นดินบนเกาะด้วย แต่ไม่รวมถึงน้ำบาดาล และในกรณีที่แหล่งน้ำนั้นอยู่ติดกับทะเลให้หมายความถึงแหล่งน้ำที่อยู่ภายในปากแม่น้ำหรือปากทะเลสาบ โดยปากแม่น้ำและปากทะเลสาบให้ถือแนวเขตตามที่กรมเจ้าท่ากำหนด

มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน

การกำหนดประเภทแหล่งน้ำผิวดิน มี 5 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งน้ำประเภทที่ 1 ได้แก่ แหล่งน้ำที่คุณภาพน้ำมีสภาพตามธรรมชาติโดยปราศจากน้ำทิ้งจากกิจกรรมทุกประเภทและสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

- 1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติก่อน
- 2) การขยายพันธุ์ตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตระดับพื้นฐาน
- 3) การอนุรักษ์ระบบนิเวศของแหล่งน้ำ

2. แหล่งน้ำประเภทที่ 2 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน

- 2) การอนุรักษ์สัตว์น้ำ
- 3) การประมง
- 4) การว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำ

3. แหล่งน้ำประเภทที่ 3 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน

- 2) การเกษตร

^{3/} ที่มา: ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<http://publishing.soc.go.th/DATA/PDF/2537/D/016/73.PDF>

4. แหล่งน้ำประเภทที่ 4 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน

2) การอุตสาหกรรม

5. แหล่งน้ำประเภทที่ 5 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการคมนาคม

และกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ไว้ตามตารางที่ ก.1 ดังนี้

ตารางที่ ก.1 มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	ค่าทางสถิติ	เกณฑ์กำหนดสูงสุด ^{1/} ตามประเภทแหล่งน้ำ					วิธีการตรวจสอบ
			ประเภท 1	ประเภท 2	ประเภท 3	ประเภท 4	ประเภท 5	
1. สี กลิ่น และรส (colour, odour and taste)	-	-	ธ	ธ'			-	-
2. อุณหภูมิ (temperature) ไม่สูงกว่าอุณหภูมิตามธรรมชาติ	°C	-	ธ	3			-	เครื่องวัดอุณหภูมิ (thermometer) วัดขณะทำการเก็บตัวอย่างน้ำ
3. ความเป็นกรด-เบส (pH)	-	-	ธ	5.0 – 9.0			-	เครื่องวัดความเป็นกรดและด่างของน้ำ (pH meter) ตามวิธีหาค่าแบบ Electrometric
4. ออกซิเจนละลาย (DO) ^{2/}	mg/L	P20	ธ	6.0	4.0	2.0	-	วิธี Azide Modification
5. บีโอดี (BOD)	mg/L	P80	ธ	1.5	2.0	4.0	-	วิธี Azide Modification ที่อุณหภูมิ 20 °C เป็นเวลา 5 วันติดต่อกัน
6. แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria)	MPN/ 100 ml	P80	ธ	5,000	20,000	-	-	วิธี Multiple Tube Fermentation Technique
7. แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria)	MPN/ 100 ml	P80	ธ	1,000	4,000	-	-	วิธี Multiple Tube Fermentation Technique
8. ไนเตรต (NO ₃) ในหน่วยไนโตรเจน	mg/L	-	ธ	5.0			-	วิธี Cadmium Reduction

ตารางที่ ก.1 มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (ต่อ)

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	ค่าทางสถิติ	เกณฑ์กำหนดสูงสุด ^{1/} ตามประเภทแหล่งน้ำ					วิธีการตรวจสอบ
			ประเภท 1	ประเภท 2	ประเภท 3	ประเภท 4	ประเภท 5	
9. แอมโมเนีย (NH ₃) ในหน่วยไนโตรเจน	mg/L	-	ธ	0.5			-	วิธี Distillation Nesslerization
10. ฟีนอล (Phenols)	mg/L	-	ธ	0.005			-	วิธี Distillation, 4-Amino antipyrine
11. ทองแดง (Cu)	mg/L	-	ธ	0.1			-	วิธี Atomic Absorption - Direct Aspiration
12. นิกเกิล (Ni)	mg/L	-	ธ	0.1			-	วิธี Atomic Absorption - Direct Aspiration
13. แมงกานีส (Mn)	mg/L	-	ธ	1.0			-	วิธี Atomic Absorption - Direct Aspiration
14. สังกะสี (Zn)	mg/L	-	ธ	1.0			-	วิธี Atomic Absorption - Direct Aspiration
15. แคดเมียม (Cd)	mg/L	-	ธ	0.005* 0.05**			-	วิธี Atomic Absorption - Direct Aspiration
16. โครเมียมชนิด เฮกซะวาเลนต์ (Cr Hexavalent)	mg/L	-	ธ	0.05			-	วิธี Atomic Absorption - Direct Aspiration
17. ตะกั่ว (Pb)	mg/L	-	ธ	0.05			-	วิธี Atomic Absorption - Direct Aspiration
18. พรอททั้งหมด (Total Hg)	mg/L	-	ธ	0.002			-	วิธี Atomic Absorption - Cold Vapour Technique
19. สารหนู (As)	mg/L	-	ธ	0.01			-	วิธี Atomic Absorption - Gaseous Hydride
20. ไซยาไนด์ (Cyanide)	mg/L	-	ธ	0.005			-	วิธี Pyridine - Barbituric Acid
21. กัมมันตภาพรังสี (Radioactivity) - ค่ารังสีแอลฟา (Alpha) - ค่ารังสีเบตา (Beta)	Beq/L	-	ธ	0.1 1.0			-	วิธี Low Background Proportional Counter
22. สารฆ่าศัตรูพืชและ สัตว์ชนิดที่มี คลอรีนทั้งหมด	mg/L	-	ธ	0.05			-	วิธี Gas - Chromatography

ตารางที่ ก.1 มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (ต่อ)

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	ค่าทางสถิติ	เกณฑ์กำหนดสูงสุด ^{1/} ตามประเภทแหล่งน้ำ					วิธีการตรวจสอบ
			ประเภท 1	ประเภท 2	ประเภท 3	ประเภท 4	ประเภท 5	
(Total Organochlorine Pesticides)								
23. ดีดีที (DDT)	µg/L	-	ธ	1.0			-	วิธี Gas-Chromatography
24. บีเอชซีชนิดแอลฟา (Alpha-BHC)	µg/L	-	ธ	0.02			-	วิธี Gas-Chromatography
25. ดีลด์ริน (Dieldrin)	µg/L	-	ธ	0.1			-	วิธี Gas-Chromatography
26. อัลดริน (Aldrin)	µg/L	-	ธ	0.1			-	วิธี Gas-Chromatography
27. เฮปตาคลอร์ และเฮปตาคลอร์ อีพอกไซด์ (Heptachlor & Heptachlorepoide)	µg/L	-	ธ	0.2			-	วิธี Gas-Chromatography
28. เอนดริน (Endrin)	µg/L	-	ธ	ไม่สามารถตรวจพบได้ตามวิธีการตรวจสอบที่กำหนด			-	วิธี Gas-Chromatography

หมายเหตุ:

^{1/} กำหนดค่ามาตรฐานเฉพาะในแหล่งน้ำประเภทที่ 2-4 สำหรับแหล่งน้ำประเภทที่ 1 ให้เป็นไปตามธรรมชาติ และแหล่งน้ำประเภทที่ 5 ไม่กำหนดค่า

^{2/} ค่า DO เป็นเกณฑ์มาตรฐานต่ำสุด

ธ เป็นไปตามธรรมชาติ

ธ' ไม่มีวัตถุหรือสิ่งของที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งจะทำให้สี กลิ่น และรสของน้ำเปลี่ยนไปตามธรรมชาติ

* น้ำที่มีความกระด้างในรูปของ CaCO₃ ไม่เกินกว่า 100 mg/L

** น้ำที่มีความกระด้างในรูปของ CaCO₃ เกินกว่า 100 mg/L

°C องศาเซลเซียส

mg/L มิลลิกรัมต่อลิตร

P20 ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 จากจำนวนตัวอย่างน้ำทั้งหมดที่เก็บมาตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

P80 ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 80 จากจำนวนตัวอย่างน้ำทั้งหมดที่เก็บมาตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

MPN เอ็ม.พี.เอ็น หรือ Most Probable Number

วิธีการตรวจสอบเป็นไปตามวิธีการมาตรฐานสำหรับการวิเคราะห์น้ำและน้ำเสีย (Standard Methods for Examination of Water and Wastewater) ซึ่ง American Public Health Association (APHA) American Water Works Association (AWWA) และ Water Pollution Control Federation (WPCF) ของสหรัฐอเมริกา ร่วมกันกำหนด

ก.2 คุณภาพน้ำใต้ดิน ^{4/}

“น้ำใต้ดิน” หมายความว่า น้ำที่อยู่ใต้ดิน และให้หมายความรวมถึงน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

“มาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน” หมายความว่า ระดับความเข้มข้นสูงสุดของสารอันตรายที่ยอมให้มีได้ในน้ำใต้ดิน โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน เมื่อนำน้ำใต้ดินมาใช้บริโภค

และกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน ไว้ตามตารางที่ ก.2 ดังนี้

ตารางที่ ก.2 มาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	เกณฑ์กำหนดสูงสุด	วิธีการตรวจสอบ
1. สารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds)			
1) เบนซีน (Benzene)	µg/L	5	วิธี Purge and Trap Gas Chromatography หรือวิธี Purge and Trap Gas Chromatography/ Mass Spectrometry หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
2) คาร์บอนเตตระคลอไรด์ (Carbon Tetrachloride)	µg/L	5	
3) 1, 2 – ไดคลอโรอีเทน (1, 2 – Dichloroethane)	µg/L	5	
4) 1, 1 – ไดคลอโรเอทิลีน (1, 1 – Dichloroethylene)	µg/L	7	
5) ซิส -1, 2 – ไดคลอโรเอทิลีน (cis -1, 2 – Dichloroethylene)	µg/L	70	
6) ทรานส์ -1, 2 – ไดคลอโรเอทิลีน (trans -1, 2 – Dichloroethylene)	µg/L	100	
7) ไดคลอโรมีเทน (Dichloromethane)	µg/L	5	
8) เอทิลเบนซีน (Ethylbenzene)	µg/L	700	
9) สไตรีน (Styrene)	µg/L	100	
10) เตตระคลอโรเอทิลีน (Tetrachloroethylene)	µg/L	5	
11) โทลูอีน (Toluene)	µg/L	1,000	
12) ไตรคลอโรเอทิลีน (Trichloroethylene)	µg/L	5	
13) 1, 1, 1 – ไตรคลอโรอีเทน (1, 1, 1 – Trichloroethane)	µg/L	200	
14) 1, 1, 2 – ไตรคลอโรอีเทน (1, 1, 2 – Trichloroethane)	µg/L	5	
15) ไซลีนทั้งหมด (Total Xylenes)	µg/L	10,000	

^{4/} ที่มา: ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนพิเศษ 95 ง ลงวันที่ 15 กันยายน 2543 สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://publishing.soc.go.th/DATA/PDF/2543/E/095/55.PDF>

ตารางที่ ก.2 มาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน (ต่อ)

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	เกณฑ์กำหนดสูงสุด	วิธีการตรวจสอบ
2. โลหะหนัก (Heavy metals)			
1) แคดเมียม (Cadmium)	mg/L	0.003	วิธี Direct Aspiration/ Atomic Absorption Spectrometry หรือวิธี Inductively Coupled Plasma/ Plasma Emission Spectroscopy หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
2) โครเมียมชนิดเฮกซะวาเลนต์ (Hexavalent Chromium)	mg/L	0.05	
3) ทองแดง (Copper)	mg/L	1.0	
4) ตะกั่ว (Lead)	mg/L	0.01	
5) แมงกานีส (Manganese)	mg/L	0.5	
6) นิกเกิล (Nickel)	mg/L	0.02	
7) สังกะสี (Zinc)	mg/L	5.0	
8) สารหนู (Arsenic)	mg/L	0.01	วิธี Hydride Generation/ Atomic Absorption Spectrometry หรือวิธี Inductively Coupled Plasma/Plasma Emission Spectroscopy หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
9) ซีลีเนียม (Selenium)	mg/L	0.01	
10) ปรอท (Mercury)	mg/L	0.001	วิธี Cold – Vapor Atomic Absorption Spectrometry/ Plasma Emission Spectroscopy หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
3. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ (Pesticides)			
1) คลอเดน (Chlordane)	µg/L	0.2	วิธี Liquid – Liquid Extraction Gas Chromatography/ Mass Spectrometry หรือวิธี Liquid – Liquid Extraction Gas Chromatography (Method I) หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
2) ดีลด์ริน (Dieldrin)	µg/L	0.03	
3) เฮปตาคลอร์ (Heptachlor)	µg/L	0.4	
4) เฮปตาคลอร์ อีพอกไซด์ (Heptachlor Epoxide)	µg/L	0.2	
5) ดีดีที (DDT)	µg/L	2	
6) 2, 4 – ดี (2, 4 – D)	µg/L	30	วิธี Liquid – Liquid Extraction Gas Chromatography หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
7) อะทราซีน (Atrazine)	µg/L	3	
8) ลินเดน (Lindane)	µg/L	0.2	วิธี Liquid – Liquid Extraction Gas Chromatography (Method I) หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
9) เพนตะคลอโรฟีนอล (Pentachlorophenol)	µg/L	1	วิธี Liquid – Liquid Extraction Gas Chromatography/ Mass Spectrometry หรือวิธี Liquid – Liquid Extraction Gas Chromatography หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ

ตารางที่ ก.2 มาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน (ต่อ)

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	เกณฑ์กำหนดสูงสุด	วิธีการตรวจสอบ
4. สารพิษอื่น ๆ			
1) เบนโซ (เอ) ไพรีน (Benzo (a) pyrene)	µg/L	0.2	วิธี Liquid – Liquid Extraction Chromatography หรือวิธี Liquid-Liquid Extraction Gas Chromatography/ Mass Spectrometry หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
2) ไซยาไนด์ (Cyanide)	µg/L	200	วิธี Pyridine Barbituric Acid หรือวิธี Colorimetry หรือวิธี Ion Chromatography หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
3) พีซีบี (PCBs)	µg/L	0.5	วิธี Liquid – Liquid Extraction Gas Chromatography (Method II) หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ
4) ไวนิลคลอไรด์ (Vinyl Chloride)	µg/L	2	วิธี Purge and Trap Gas Chromatography หรือวิธี Purge and Trap Gas Chromatography/ Mass Spectrometry หรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ

หมายเหตุ:

- การตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน ให้ใช้วิธีการมาตรฐานสำหรับการวิเคราะห์น้ำและน้ำเสีย (Standard Methods for Examination of Water and Wastewater) ซึ่ง American Public Health Association, American Water Works Association และ Water Environment Federation ของสหรัฐอเมริกา ร่วมกันกำหนดหรือตามคู่มือวิเคราะห์น้ำและน้ำเสียของสมาคมวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย
- วิธีการเก็บและรักษาตัวอย่างน้ำใต้ดินให้เป็นไปตามที่กรมควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ภาคผนวก ค
(ให้ไว้เป็นข้อมูล)

ตัวอย่างแนวทางการจัดทำแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป

ชนิดพืช
แปลงที่.....ปีที่ดำเนินการ.....พื้นที่ปลูก.....ไร่
เลขที่ประจำตัวเกษตรกร.....เลขที่ประจำแปลง.....

1. ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของพื้นที่ปลูก

ชื่อ-สกุล
ที่อยู่ เลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน.....
ตรอก/ซอย..... ตำบล /แขวง..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
e-mail.....

ชื่อ-สกุล ผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี).....
ที่อยู่ เลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน.....
ตรอก/ซอย..... ตำบล /แขวง..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
e-mail.....

2. ที่ตั้งพื้นที่ปลูก

หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน..... ตรอก/ซอย.....
ตำบล /แขวง..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

3. แผนที่ที่ต้งพื้นที่ปลูก แสดงเส้นทางคมนาคม และสถานที่สำคัญในบริเวณใกล้เคียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปยังแปลงปลูก และแสดงการใช้ประโยชน์ของแปลงข้างเคียง พร้อมแหล่งน้ำที่ใช้

N
▲

4. ข้อมูลพันธุ์ที่ปลูก

- 4.1 แปลงปลูกที่.....ปีที่ดำเนินการ.....รหัสแปลงปลูก.....พันธุ์.....
วันที่ปลูก.....วันที่เก็บเกี่ยว.....
- 4.2 แปลงปลูกที่.....ปีที่ดำเนินการ.....รหัสแปลงปลูก.....พันธุ์.....
วันที่ปลูก.....วันที่เก็บเกี่ยว.....
- 4.3 แปลงปลูกที่.....ปีที่ดำเนินการ.....รหัสแปลงปลูก.....พันธุ์.....
วันที่ปลูก.....วันที่เก็บเกี่ยว.....

5. น้ำ

- คุณภาพน้ำ ☐ มีผลวิเคราะห์น้ำ ☐ ไม่มีผลวิเคราะห์น้ำ
- ระบบน้ำที่ใช้.....อัตราการจ่ายน้ำ.....ลิตร/ชั่วโมง

6. ดิน

- คุณภาพดิน ☐ มีผลวิเคราะห์ดิน ☐ ไม่มีผลวิเคราะห์ดิน
- ประเภทดิน.....

7. ประวัติการแพร่ระบาดของศัตรูพืช และการกำจัด

- 8.1 ชื่อศัตรูพืช..... ปีที่ระบาด.....พื้นที่ระบาด ร้อยละ.....การกำจัด
.....
- 8.2 ชื่อศัตรูพืช..... ปีที่ระบาด.....พื้นที่ระบาด ร้อยละ.....การกำจัด
.....
- 8.3 ชื่อศัตรูพืช..... ปีที่ระบาด.....พื้นที่ระบาด ร้อยละ.....การกำจัด
.....

8. การอนุรักษ์และบำรุงดิน

.....

.....

.....

.....

9. แผนผังภายในพื้นที่ปลูก

- พื้นที่ปลูก
- สถานที่เก็บและผสมวัสดุอันตรายทางการเกษตร บริเวณล้างทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตร
- สถานที่ที่ใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยว
- บริเวณหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการเก็บและหมักปุ๋ย และสารปรับปรุงบำรุงดิน
- สิ่งก่อสร้าง และถนน

10. แบบบันทึกการสำรวจศัตรูพืชและการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ขั้นตอน การผลิต	การสำรวจศัตรูพืช				การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร					การป้องกัน ด้วยวิธีอื่น (ระบุ)	ชื่อ ผู้ปฏิบัติ
	วัน/เดือน/ปี ที่สำรวจ	ผลการสำรวจ			วัน/เดือน/ปี ที่ใช้	ชื่อสาร	สารออกฤทธิ์ (%) และสูตรที่ใช้	อัตราการใช้*	ปริมาณสารที่ใช้ ทั้งแปลงเพาะปลูก		
		ชื่อศัตรูพืช	ไม่พบ	พบ							
						</					

* หมายเหตุ อัตราการใช้ให้ระบุตามลักษณะการใช้ เช่น กรัมต่อไร่ หรือ กิโลกรัมต่อไร่ หรือ มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 L

ภาคผนวก ง

(ให้ไว้เป็นข้อมูล)

หน่วย

หน่วยและสัญลักษณ์ที่ใช้ในมาตรฐานนี้ และหน่วย SI (International System of Units หรือ *Le Système International d' Unités*) ที่ยอมรับให้ใช้ได้ มีดังนี้

รายการ	ชื่อหน่วย	สัญลักษณ์หน่วย
ความยาว	เซนติเมตร (centimeter)	cm
ปริมาณของสาร	มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (milligram per kilogram)	mg/kg
	นาโนกรัมต่อกิโลกรัม (nanogram per kilogram)	ng/kg
ความเข้มข้น	มิลลิกรัมต่อลิตร (milligram per liter)	mg/L
	ไมโครกรัมต่อลิตร (microgram per liter)	µg/L
ปริมาตร	ลิตร (liter)	L

แบบเสนอข้อคิดเห็น

ร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง (ทบทวน)

ส่วนราชการ/บริษัท.....โทร.....

โทรสาร..... E-mail Address.....

ที่.....วันที่.....

กรุณาเขียนเครื่องหมาย ☒ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

1. ความเห็นภาพรวม ร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับมันสำปะหลัง

☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน

☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....
.....
.....
.....

2. ข้อ 1 ขอบข่าย

☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน

☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....
.....
.....
.....

3. ข้อ 2 นิยาม

☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน

☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....
.....
.....
.....

4. ข้อ 3 ข้อกำหนด รายการที่ 3.1 พื้นที่ปลูก

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

5. ข้อ 3 ข้อกำหนด รายการที่ 3.2 น้ำ

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

6. ข้อ 3 ข้อกำหนด รายการที่ 3.3 การใช้วัตถุดิบทรัพยากรทางการเกษตร

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

7. ข้อ 3 ข้อกำหนด รายการที่ 3.4 การจัดการการผลิต

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

8. ข้อ 3 ข้อกำหนด รายการที่ 3.5 การขนส่ง

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

9. ข้อ 3 ข้อกำหนด รายการที่ 3.6 บุคลากร

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

10. ข้อ 3 ข้อกำหนด รายการที่ 3.7 เอกสารและการบันทึกข้อมูล

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

11. ภาคผนวก ก ตัวอย่างมาตรฐานคุณภาพดิน

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

12. ภาคผนวก ข ตัวอย่างมาตรฐานคุณภาพน้ำ

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

13. ภาคผนวก ค ตัวอย่างแนวทางการจัดทำแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

14. ภาคผนวก ง หน่วย

- ☐ เห็นชอบตามร่างมาตรฐาน
- ☐ เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
- ☐ ไม่เห็นชอบ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อคิดเห็น.....

.....

.....

15. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ โปรดส่งคืน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

สำนักกำหนดมาตรฐาน กลุ่มมาตรฐานสุขอนามัยพืช

เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2277 ต่อ 1456 โทรสาร 0 2561 3373 และ 0 2561 3357

e-mail: ippcthailand@gmail.com ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2568